

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2191/2016
19.10.2017. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија Весне Поповић, председника већа, Лидије Ђукић и Божидара Вујичића, чланова већа, у правној ствари тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Предраг С. Поповић, адвокат из ..., против тужених ББ из ... и ВВ из ..., власника производне радње ГГ, чији је пуномоћник Бранко Уњић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизији тужене ББ изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 3084/15 од 31.05.2016. године, у седници одржаној 19.10.2017. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужене ББ изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 3084/15 од 31.05.2016. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Крушевцу П1 362/14 од 24.07.2015. године, ставом првим изреке усвојен је тужбени захтев тужиле према туженима и поништено као незаконито решење о отказу уговора о раду од 24.06.2014. године па су обавезани тужени да тужиљу врате на рад. Ставом другим изреке обавезани су тужени да тужиљи на име трошкова поступка исплате 88.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 3084/15 од 31.05.2016. године, ставом првим изреке одбијена је као неоснована жалба тужене ББ и потврђена првостепена пресуда у делу става првог изреке којим је усвојен тужбени захтев тужиле према њој и поништено као незаконито решење о отказу уговора о раду од 24.06.2014. године и обавезана тужена ББ да тужиљу врати на рад. Ставом другим изреке преиначена је првостепена пресуда у преосталом делу става првог изреке и у ставу другом изреке тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиле према туженом ВВ којим је тражила да се поништи као незаконито решење о отказу уговора о раду од 24.06.2014. године и обавезе тужени ВВ да тужиљу врати на рад; обавезана је тужена ББ да тужиљи на име трошкова парничног поступка исплати 52.500,00 динара; обавезана је тужилца да туженом ВВ на име трошкова парничног поступка исплати 72.000,00 динара.

Против правоснажне пресуде донесене у другом степену, тужена ББ је изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права.

Одлучујући о ревизији на основу члана 408. Закона о парничном поступку (ЗПП) („Службени гласник РС“ бр. 72/11 и 55/14) Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је била запослена код тужене ББ, власнице производне радње ГГ, на основу уговора о раду закљученог 13.06.2013. године, на пословима шивења текстилне робе. Спорним решењем од 24.06.2014. године тужили је отказан уговор о раду на основу члана 179. тачка 1. Закона о раду, због неостваривања резултата рада, недовољног знања и способности за рад на пословима које обавља. Тужени ВВ је супруг тужене ББ и у предузетничкој радњи обављао је функцију пословође. Пре отказа уговора о раду тужили није достављено упозорење о постојању разлога за отказ уговора о раду.

Полазећи од наведеног чињеничног стања, нижестепени судови су правилно применили члан 179. тачка 1. у вези са чланом 180. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05, 61/05, 54/09 и 32/13) када су усвојили тужбени захтев према туженој ББ.

Чланом 179. тачка 1. Закона о раду, прописано је да послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако запослени не остварује резултате рада, односно нема потребна знања и способности за обављање послова на којима ради.

Чланом 180. став 1. Закона о раду прописано је да је послодавац дужан да пре отказа уговора о раду у случају из члана 179. тачка 1)-6) овог закона запосленог писменим путем упозори на постојање разлога за отказ уговора о раду и да му остави рок од најмање пет радних дана од дана достављања упозорења да се изјасни на наводе из упозорења. Ставом 2. наведеног члана прописано је да је послодавац дужан да у упозорењу наведе основ за давање отказа, чињенице и доказе који указују на то да су се стекли услови за отказ и рок за давање одговора на упозорење.

У конкретном случају тужена ББ је поступила супротно члану 180. став 1. Закона о раду, јер упозорење није достављено тужили пре давања отказа, па није остварена сврха упозорења која се састоји у томе да се запосленом стави до знања да је својом радњом, односно поступком изазвао настанак отказног разлога, како би се изјаснио о свему што му се ставља на терет, чиме се омогућава право на одбрану од отказног разлога.

Наиме, Конвенција Међународне организације рада број 158 о престанку радног односа на иницијативу послодавца („Службени лист СФРЈ“ –

Међународни уговори бр. 4/84, 7/91) у члану 7. предвиђа да радни однос радника неће престати због разлога везаних за понашање радника или његов рад пре него што му се омогући да се брани од изнетих навода, осим ако се с разлогом не може очекивати од послодавца да му пружи ту могућност. Овом одредбом је гарантовано право радника на одбрану од отказног разлога и због тога је чланом 180. Закона о раду прописана обавеза послодавца да пре отказа уговора о раду запосленог писаним путем упозори на постојање разлога за отказ уговора о раду и да му остави рок од најмање пет радних дана за изјашњење, па у случају да послодавац прекрши ову одредбу решење о отказу није законито. Стога је спорно решење о отказу уговора о раду незаконито и тужена је у обавези да због незаконитог отказа, тужиљу врати на рад на основу члана 191. став 1. Закона о раду.

Ревизијским наводима се указује да су нижестепени судови погрешно применили материјално право, јер су пропустили да примене члан 191. став 7. Закона о изменама и допунама Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 75/14). Врховни касациони суд је нашао да су неосновани наводи о погрешној примени материјалног права. Наиме, нижестепени судови су испитали законитост спорног решења од 24.06.2014. године према материјалном праву важећем у моменту његовог доношења и стога су одредили враћање тужиле на рад као правну последицу незаконитог отказа прописану чланом 191. став 1. Закона о раду. Закон о изменама и допунама Закона о раду објављен је у „Службеном гласнику РС“ бр. 75 од 21.07.2014. године и ступио је на снагу 29.07.2014. године, а како закони не могу имати повратно дејство (члан 197. Устава), то се у конкретном случају не може применити став 7. члана 191. Закона о раду, јер није био на снази у време доношења спорног решења.

На основу члана 414. став 1. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци пресуде.

**Председник већа-судија
Весна Поповић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић